

LUND UNIVERSITY

Max IV kan utökas med anläggningen Max-Well

Nebel, Cecilia

2014

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Nebel, C. (2014). Max IV kan utökas med anläggningen Max-Well. Sydsvenska Dagbladet.

Total number of authors:

1

General rights

Unless other specific re-use rights are stated the following general rights apply:

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Read more about Creative commons licenses: <https://creativecommons.org/licenses/>

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

LUND UNIVERSITY

PO Box 117
221 00 Lund
+46 46-222 00 00

LUND

LUNDS UNIVERSITET

Max IV kan utökas med anläggningen Max-Well

LUND

■ Lunds universitet vill köpa loss fastigheten för Max IV. Det skulle ge besparingar på 25-30 miljoner kronor per år. Pengar som Universitetet vill lägga på ännu mer forskningsinfrastruktur.

I somras gjordes en formell förfrågan till regeringen om att få ta över Max IV-fastigheten.

– Om vi får till det här kan vi köra igång bygget av en ny frielektronlaser, Max-Well, säger Per Eriksson, rektor för Lunds universitet.

Max-Well ska göra det Max IV inte kan: studera kemiska reaktioner med hjälp av mycket kortvariga impulser.

– Kemiska reaktioner

triggar ofta en annan – det går blixtnabbt och vi vet inte vad som har orsakat vad. När vi framställer mediciner så har de en massa bieffekter just för att vi inte vet exakt vad som händer, det kommer vi till exempel att kunna studera i Max-Well, säger professor Mikael Eriksson, hjärnan bakom Max Lab och fortsätter:

– 25 miljoner skulle definitivt kunna starta det hela.

Men Max-Well, med

namn efter den kände brittiska fysikern James Clerk Maxwell, är än så länge en hägring. Fortfarande kämpar Lunds universitet med att hantera finansieringen för Max IV och ESS.

Vetenskapsrådet har säkrat finansieringen för Max IV till och med 2018, men därefter ska Universitetet betala 125-135 miljoner kronor per år, en ökning med 100 miljoner kronor mot idag.

Om staten köper loss fastigheten Max IV från det privata bolaget ML 4, med Universitetet som förvaltande myndighet, skulle det ge en besparing på 25-30 miljoner om året, resonerar ledningen för Lunds universitet. Under en tjugofemårsperiod, den tid hy-

”Det handlar helt enkelt om att staten kan låna pengar mycket billigare än en privat aktör, säger Per Eriksson.”

Per Eriksson, rektor Lunds universitet.

resavtalet löper, innebär det 800 miljoner kronor.

– Det handlar helt enkelt om att staten kan låna pengar mycket billigare än en privat aktör, säger Per Eriksson.

Om inte pengarna går till en ny frielektronlaser vill universitetet istället finansiera fler strålrör i Max IV. Tio av strålrören är fortfarande ofinansierade. I tredje hand ska pengarna utgåra en forskningsreserv.

Om ni inte får igenom det här vad innebär det för Lunds universitet?

– Då är det lagda kalkyler som gäller. Det innebär också att staten då är med och smörjer banker med 25-30 miljoner per år. Vi har utbildningsdepartementet med oss i detta, nu

ligger frågan hos finansdepartementet, säger Per Eriksson.

Men varför satsa på ännu en utbyggnad när ni har det kärvt att klara ESS och Max IV?

– Nummer ett är att vi faktiskt kan sänka kostnaderna på det befintliga, sen utmålar vi olika scenarier. Vi beslutar inte själva när det gäller en sådan här frielektronlaser, men vi tar oss friheten att lyfta möjligheten, säger Per Eriksson.

Sakkunniga på finansdepartementet hänvisar till att frågan nu bereds av regeringskansliet.

TEXT: CECILIA NEBEL
cecilia.nebel@sydsvenskan.se

